

શ્રીગોકુલેશ પાઠશાળા

શ્રીગુરુપૂર્ણિમા (શ્રીગુરુ પૂજનાત્મક પર્વ)

પરમ કૃપાલ શ્રીવલ્લભનંદન, કરત કૃપા નિજ હાથ દે માથે;

જે જન શરણ આયે અનુસરીહી, ગ્રહી સોપત શ્રીગોવર્ધનનાથે. ૧

પરમ ઉદાર ચતુર ચિંતામણી, રાખત ભવધારા વૈ સાથે;

ભજ કૃષ્ણદાસ કાજ સબ સરહી જો જાને શ્રીવિદુલનાથે. ૨

॥ શ્રીગોકુલેશો જયતિ ॥

શ્રીગુરુપૂર્ણિમા (શ્રીગુરુ પૂજનાત્મક પર્વ)

ગુરોર્ બ્રહ્મા ગુરોર્ વિષ્ણુ ગુરોર્ દેવો મહેશ્વરઃ ॥

ગુરુઃ સાક્ષાત્ પરઃ બ્રહ્મ તસ્મૈ શ્રીગુરવે નમઃ ॥

શાસ્ત્ર આજ્ઞા કરે છે કે શ્રીગુરુદેવ બ્રહ્મા સ્વરૂપ છે, શ્રીગુરુદેવ વિષ્ણુ સ્વરૂપ છે, અને દેવાધિદેવ મહાદેવ સ્વરૂપ છે. શ્રીગુરુદેવ તો સાક્ષાત્ પરબ્રહ્મ છે, આવા શ્રીગુરુદેવને આપણે નમન કરીએ.

અષાઢસ્ય પૂર્ણિમા શૂચિકરઃ - અષાઢ માસની પૂર્ણિમા પાવનકારી છે. શા માટે ?

સનાતન ધર્મના સર્વે અનુયાયિઓ માટે આજનો દિવસ ખૂબજ શુભ છે. કારણકે આજના શુભ દિવસે ભગવાન વેદ વ્યાસજીનો પ્રાગટ્ય થયો છે. ભગવાન વેદ વ્યાસજી, કે જેમને શ્રીભાગવત મહાપુરાણ પ્રગટ કર્યું છે. આપશ્રીનું પ્રાગટ્ય તો સમગ્ર સનાતન ધર્મી પોતાના શ્રીગુરુદેવમાં ભગવાન વેદ વ્યાસજીનો આવિર્ભાવ સમજી આજના શુભ દિવસે શ્રીગુરુ પૂજન કરે છે.

આજનો દિવસ અષાઢી પૂર્ણિમા શુભ છે, શા માટે ? કારણકે શ્રીગુરુનાં સ્વરૂપનું જ્ઞાન કરાવનારી છે, શ્રીગુરુનું માહાત્મ્યનું જ્ઞાન કરાવનારી છે. આપણે ગમે ત્યાં હોઈએ, પણ વર્ષમાં એક દિવસ સર્વે સનાતન ધર્માનુયાયીઓને પોતાના શ્રીગુરુદેવનું સામિપ્ય કરાવનારી આ શ્રીગુરુપૂર્ણિમા છે, શ્રીવ્યાસ પૂર્ણિમા છે. આજનો શુભ દિવસ આપણા સેવકપણાનાં કર્તવ્યનું સ્મરણ કરાવનારી પૂર્ણિમા છે. શ્રીગુરુદેવ પ્રત્યે આપણી આસ્થાને ઉજાગર કરાવનારી છે, શ્રીગુરુદેવમાં નિષ્ઠા જગાવનારી છે, અને શ્રીગુરુદેવનો આશ્રય દૃઢ-ગાઢ બનાવનારી છે.

પૂર્ણિમા શબ્દમાં જ પૂર્ણતાનો ભાવ સમાયેલો છે. વર્ષ દરમિયાન સત્વથી ખાલી થયા હોઈએ તો આ પૂર્ણિમા શ્રીગુરુવંદના-શ્રીગુરુપૂજન કરાવી આપણને પૂર્ણ કરનારી છે. શ્રીગુરુદેવનું સ્મરણમાત્ર આપણને સન્માર્ગે લઈ જાય છે, પતનથી તપનનું તેજ પ્રદાન કરાવે છે.

પૌરાણિક માહાત્મ્યોમાં રામાયણ અને મહાભારત આપણા સનાતન ધર્મના મહાકાવ્યો છે. આ મહાકાવ્યોમાં પણ શ્રીગુરુદેવનો મહિમા અનંતરીતે ગવાયો છે. મહર્ષિથી બ્રહ્મર્ષિ શ્રીવિશ્વામિત્રજીના પડછાયે શ્રીરામચન્દ્રજી, આપના અનુજ શ્રીલક્ષ્મણજી કિશોરાવસ્થામાં વનજીવનનો અનુભવ મેળવે છે અને શ્રીવિશ્વામિત્રનું સાન્નિધ્ય શ્રીરામચન્દ્રજીની ઉન્નતિમાં મહત્વનો ભાગ પ્રદાન કર્યું છે. સનાતન ધર્મના

અનેક શાસ્ત્રોમાં શ્રીગુરુદેવનો મહિમા ગાવામાં આવ્યો છે. અને આપણા માર્ગમાં પણ શ્રીગુરુદેવના સ્વરૂપને ખૂબજ ઉચ્ચ સ્થાન પ્રદાન કરવામાં આવ્યું છે. શ્રીમહાપ્રભુજીના સેવક દામોદરદાસ હરસાનીજી, જ્યારે એક સમય શ્રીમહાપ્રભુજી દામોદરદાસજીની ગોદીમાં શ્રીમસ્તક ધરી પોઢી રહ્યાં હોઈ છે, તે સમયે શ્રીઠાકોરજી સાક્ષાત્ શ્રીમહાપ્રભુજી પાસે પધારી રહ્યાં હતાં. દામોદરદાસ હરસાનીજી પોતાના સેવક ભાવથી શ્રીઠાકોરજીને માર્ગમાં જ રોકાવા માટે અનુરોધ કરે છે, કારણકે આપશ્રી તો ચંચલ છે અને શ્રીમહાપ્રભુજીની જો નિંદ્રા ખૂલી જશે તો આપને શ્રમ પડશે, તેથી શ્રીઠાકોરજીને રોક્યાં. કારણકે દામોદરદાસજીનો ઉત્કટ સેવકભાવ. અને એટલેજ જ્યારે શ્રીગુસાંઈજીએ દામોદરદાસજીને પૂછ્યું હતું કે શ્રીઠાકોરજીથી શ્રીમહાપ્રભુજીને કેમ મોટા કહ્યાં? ત્યારે દામોદરદાસજી સહજ ભાવે વિનંતી કરે છે કે જે રાજ! દાન બડો કે દાતા બડો? તેથી શ્રીમહાપ્રભુજી શ્રીગુરુ છે, જે દાતા છે તે બડા.

શ્રીગુરુદેવનું માહાત્મ્યને કબીરજી પોતાના દોહામાં વ્યક્ત કરતાં કહે છે :

ગુરુ ગોબિન્દ દોઉં બડે કાકો લાગું પાય;

બલિહારી ગુરુ આપકી જાને ગોબિન્દ દીયો બતાય ।

અદ્વૈતના શૂંગે લઈ જનારી કેડી શ્રીગુરુદેવ છે. જેને આ કેડી મળે છે, જેને આ માર્ગ મળે છે તેનામાં રહેલાં મમતા, ક્રોધ, લોભ, મત્સરના કણ આ માર્ગ-કેડી-પથ પર ચાલતાં તેના એક એક ડગલામાંથી ખરવા માંડે છે, અને તે દિવ્યતા પ્રાપ્ત કરે છે. આવા માહાત્મ્યનું અભિવાદન કરવાની ક્ષણ એટલે અષાઢ માસની પૂર્ણિમા એટલે શ્રીગુરુપૂર્ણિમા. આ ક્ષણનું ગુંજન અને મનન આપણને પાવનકારી પથયાત્રી બનાવે છે. તેથી શ્રીમહાપ્રભુજીના સેવક સૂરદાસજીને જ્યારે પૂછવામાં આવ્યું કે તમે શ્રીમહાપ્રભુજીના કોઈપણ પદ રચ્યા નથી, એવું કેમ? ત્યારે સૂરદાસજીએ આશ્રયનું પદ ગાન કરી સંભળાવ્યું. સત્ગુરુ શ્રીઠાકોરજી તુલ્ય છે, તેમાં રંચકભર ભેદ નથી.

भरोसो दृढ इन चरनन केरो, भरोसो दृढ इन चरनन केरो ।

श्रीवल्लभ नखचन्द्र छटा बीन, सब जग मांझ अंधेरो ॥ १ ॥

साधन और नहीं या कलिमें, जासो होत निबेरो ।

सूर कहा कहे द्विविध आंधरो, बिना मोलको चेरो । २ ॥

પરમાનંદદાસજી પણ રાગ ભૈરવમાં શ્રીમહાપ્રભુજી પર્યંત સપ્તાચાર્યજીનાં સ્વરૂપને વખાનતું એક સુંદર પદ પ્રગટ કર્યું છે.

રાગ ભૈરવ :- પ્રાત સમે ઉઠી કરીએ શ્રીલક્ષ્મન સુત ગાન ॥

પ્રગટ ભગે શ્રીવલ્લભ પ્રભુ, દેત ભક્તિ દાન ॥ ૧ ॥

શ્રીવિકલેસ મહાપ્રભુ, રૂપ હી સુહાન ॥

શ્રીગીરીધર શ્રીગીરીધર ઉદય ભયો ભાન ॥ ૨ ॥

શ્રીગોવિંદ આનંદકંદ કહા ભરનો ગુનગાન ॥

શ્રીબાલકૃષ્ણ બાલ કેલિ રૂપ હી સુહાન ॥ ૩ ॥

શ્રીગોકુલનાથ પ્રગટ કીયો મારગ બખાન ॥

શ્રીરઘુનાથલાલ દેખ મન્મથ હી લજાન ॥ ૪ ॥

શ્રીયદુનાથ મહાપ્રભુ, પૂરન ભગવાન ॥

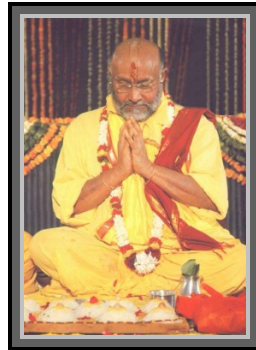
શ્રીધનશ્યામ પૂરન કામ, પોથી મેં ધ્યાન ॥ ૫ ॥

પાંડુરંગ વિકલેસ, કરત વેદ ગાન ॥

પરમાનંદ નિરખી લીલા, થકે સુર વિમાન ॥ ૬ ॥

આઓ, આજના શુભ દિવસે આપણે સનાતન સાહિત્યમાં પ્રકટ અનેક સ્તોત્રમાંથી શ્રીગુરુ સ્તોત્રમૂનું રસપાન કરીએ.

સર્વે શ્રીગોકુલેશચરણશરણાનુરાગી સેવક સમાજને આજના શુભ દિવસની અનેકાનેક વધાઈ.

ભાવત્ક :- રાજેન્દ્રભાઈ કડકીયા (યુ.એસ.એ), દાસ ગોપાલ (વડોદરા)

॥ શ્રીગોકુલેશો જયતિ ॥

॥ શ્રીગુરુ સ્તોત્રમ્ ॥

અખડ્ડમણ્ડલાકાર વ્યાપ્તે ચેન ચરાચરમ્ ॥

તત્પદં દર્શનં ચેન તસ્મૈ શ્રીગુરવે નમઃ ॥ ૧ ॥

જેની શ્રીચરણરજથી ચરાચરમાં જે વ્યાપેલા છે, એવા અખંડમંડલાકારનું દર્શન થાય છે તેવા શ્રીગુરુને નમસ્કાર હો! શ્રીગુરુનું સમસ્ત અસ્તિત્વ નહીં પરંતુ માત્ર શ્રીચરણરજથી સચરાચરમાં વ્યાપ્ત પરમાત્માનું દર્શન થાય છે. આવા શ્રીગુરુદેવનું સામિપ્યતો આખા ભવસાગરને તરાવી દે એવું સામર્થ્ય ધરાવનારું હોય છે, તેમને નમન હો. ૧

અજ્ઞાનતિમિરાન્ધસ્ય જ્ઞાનાન્નશલાકયા ॥

ચક્ષુરુન્મીલિતમ્ ચેન તસ્મૈ શ્રીગુરવે નમઃ ॥ ૨ ॥

જે જ્ઞાનરૂપી અંજનને સળી વળે આપણી આંખોને (આપણા અંધ બનેલા ચક્ષુને) ખોલે છે, આપણી અજ્ઞાનતા દૂર કરી (પ્રભુમય કરી) આપણને સાવધાન કરે છે, આપણને જાગૃત કરે છે તેવા શ્રીગુરુદેવને નમસ્કાર હો; લૌકિક મનુષ્યની લૌકિક આખો ખુલી હોય છે, પણ અજ્ઞાનના કારણે અલૌકિક ચક્ષુ અંધ બને છે, મન ઉપર તિમિર-પટલ પડેલો હોય છે. આ પડદાને લીધે મન બહારનું ઉપર છલ્લુ (સંસારમય માયા) જોયા કરે છે, પરંતુ શ્રીગુરુદેવ જ્યાં પીંછીને જ્ઞાનમાં બોળી આંખમાં આંજે છે ત્યાં જ આપણા મનને ઉન્મીલિત કરે છે, એટલે કે ખોલે છે ત્યારે પરમાત્માનું દર્શન થાય છે, ત્યારે જ જીવને પોતાના સ્વરૂપનું જ્ઞાન થાય છે, મહાપ્રભુ શ્રીવલ્લભાચાર્યચરણ, ઊભય પ્રભુચરણ શ્રીગોપીનાથજી-શ્રીગુસાંઈજી, સર્વદા સેવ્ય શ્રીચતુર્થકુમાર શ્રીગોકુલનાથજી, શ્રીયમુનાજીના સ્વરૂપના માહાત્મ્યના દર્શન થાય છે. ૨

ગુરોર્ બ્રહ્મા ગુરોર્ વિષ્ણુ ગુરોર્ દેવો મહેશ્વરઃ ॥

ગુરુઃ સાક્ષાત્ પરઃ બ્રહ્મ તસ્મૈ શ્રીગુરવે નમઃ ॥ ૩ ॥

શ્રીગુરુદેવ સ્વયં બ્રહ્મા છે, વિષ્ણુ પણ આપજ છો, અને મહેશ પણ આપ જ છો. અર્થાત્ શ્રીગુરુદેવમાં સર્વ દેવો રહેલા છે, વસેલા છે, એટલું જ નહીં પણ શ્રીગુરુદેવમાં તો પરબ્રહ્મ છે, સમગ્ર બ્રહ્માણ્ડ વસેલું છે. આવા શ્રીગુરુદેવને નમસ્કાર હો. શ્રીગુરુનું સ્થાન દેવલોકથી પણ ઊંચેરું બતાવ્યું છે. ત્રિદેવ જે સ્થાનમાં બિરાજે છે, તે દેવલોક કહેવાય છે એને કોઈ સીમાડા હોય છે, શ્રીગુરુદેવની તો અસીક બ્રહ્માણ્ડમાં વસેલા હોય છે. ૩

સ્થાવર જઙ્ગમ વ્યાપ્ત યત્કિન્નિત સચરાચરમ્ ।।

તત્પદંદિશતં ચેન તસ્મૈ શ્રીગુરવે નમઃ ।। ૪ ।।

જેમની શ્રીચરણરજ જે કંઈ ચર-અચર કહેતાં સ્થાવર અને જંગમમાં વ્યાપેલા પરમ તત્ત્વનું દર્શન કરાવે છે. (શ્રીમહાપ્રભુજી, શ્રીઊભય પ્રભુચરણ શ્રીગોપીનાથજી-શ્રીગુસાંઈજી, શ્રીગોકુલનાથજી, શ્રીયમુનાજી, શ્રીપૂર્ણપુરુષોત્તમ શ્રીકૃષ્ણનું માહાત્મ્ય દર્શન કરાવે તેમને સર્વથી અધિક અને શ્રેષ્ઠ પ્રેમ કરવા સામથ્યવાન બનાવે છે) એવા શ્રીગુરુદેવને નમસ્કાર હો. શ્રીચરણરજનું સદ્ભાગ્ય ત્યારેજ મળે જ્યારે આપણે તેવા શ્રીચરણની પાસે જઈએ. શ્રીગુરુચરણમાં શરણ પામતાની સાથે જ સ્થાવર-જંગમ કહેતાં ચર એટલે ચંચળ-અસ્થિર અને અચર કહેતાં સ્થિર ખસનારું ડગનારું નહીં. તેમાં વસતાં પરમેશ્વરનાં દર્શન થાય છે. પણ જરૂર એ કે શ્રીગુરુદેવના શ્રીચરણોમં જવાની છે. ૪

ચિન્મયં વ્યાપિ યત્સર્વ ત્રૈલોક્ય સચરાચરમ્ ।।

તત્પદંદિશતં ચેન તસ્મૈ શ્રીગુરવે નમઃ ।। ૫ ।।

જે બ્રહ્મમય છે, જ્ઞાનમય છે, તેની શ્રીચરણરજ ત્રણેય લોક અને બ્રહ્માણ્ડમાં વ્યાપ્ત પરમાત્માનું દર્શન કરાવે છે, તેવા શ્રીગુરુદેવને નમસ્કાર હો. આ શ્લોકમાં પણ શ્રીગુરુના શ્રીચરણનું શરણ પ્રથમ બાબત છે. આવા શરણ વિના અલૌકિકના દર્શન શક્ય નથી. ૫

સર્વશ્રુતિશિરોરત્ન વિરાજિત પદામ્બુજમ્ ।।

વેદાન્તામ્બુજ સૂર્યો યઃ તસ્મૈ શ્રીગુરવે નમઃ ।। ૬ ।।

જેમનાં કમળ જેવા શ્રીચરણમાં શિરોમણી જેવા વેદો, સૂર્યકમળ જેવા ઉપનિષદો શોભાયમાન છે, તેવા શ્રીગુરુદેવને નમસ્કાર હો. વેદ અને ઉપનિષદ્ જેવા ગ્રંથો જેના શ્રીચરણકમળમાં

શોભાયમાન છે, એટલે કે જેને વેદો અને ઉપનિષદોનો ઊંડાણથી અભ્યાસ કરેલ છે, એવા શ્રીગુરુજ્ઞાન શલાકા વડે (કૃપા) અંજન કરી ઊંડા અંધારેથી શ્રીપ્રભુ પરમ તેજે લઈ જાય છે. ૬

ચૈતન્યઃ શશ્વતઃ શાન્તો વ્યામતીતો નિરંજન ।।

બિન્દુનાદ કલાતીત તસ્મૈ શ્રીગુરવે નમઃ ।। ૭ ।।

જે નિત્ય ચૈતન્યવાળા છે, આકાશથી પણ પર છે, નિર્લેપ કહેતાં દોષ રહિત છે, બિન્દુનાદ કરતાં કાલમાનથી પણ પર છે એવા શ્રીગુરુદેવને નમસ્કાર હો. શ્રીગુરુદેવ આકાશ અને કાલમાનથી પણ પર છે, શાશ્વત ચૈતન્યરૂપ છે. ૭

અનેક જન્મ સમ્પ્રાપ્ત કર્મબન્ધવિદાહીતે ।।

આત્મજ્ઞાન પ્રદાનેન તસ્મૈ શ્રીગુરવે નમઃ ।। ૮ ।।

જે આપણા અનેક જન્મોનાં કર્મબંધનોમાંથી મુક્ત કરનારા છે, આત્મજ્ઞાન કરાવનારા છે, એવા શ્રીગુરુદેવને નમસ્કાર હો. આપણે આ જન્મ અગાઉ જુદી જુદી યોનિઓમાં કેટલાય જન્મો ધારણ કરેલા છે. તેમાં કર્મો પણ કરેલાં છે. કરેલા કર્મોના ભાર સાથે આ જન્મમાં આવ્યાં છીએ. શ્રીગુરુદેવ જ્ઞાનનો દીપ પ્રગટાવી, આત્માનું ભાન કરાવી અનેક જન્મોનાં કર્મોથી મુક્તિ અપાવે છે. ૮

જ્ઞાનશક્તિ સમારૂઢઃ તત્ત્વમાલા વિભૂષિતઃ ।।

ભક્તિમુક્તિ પ્રદાતા ચ તસ્મૈ શ્રીગુરવે નમઃ ।। ૯ ।।

જે જ્ઞાનશક્તિથી આરૂઢ થયેલા છે, તત્ત્વરૂપી માળાથી શોભાયમાન છે, ભક્તિ અને મુક્તિ અપાવનારા છે, તેવા શ્રીગુરુદેવને નમસ્કાર હો. શ્રીગુરુદેવ એટલે જ જ્ઞાનનિધિ. જ્ઞાનશક્તિને કારણે જ ઊંચા આસને બિરાજે છે. વેદો અને ઉપનિષદોના સારથી શોભાયમાન છે. આપણામાં ભક્તિની ભાવના જાગૃત કરી, મુક્તિ અપાવનાર છે. ૯

શોષણં ભવસિન્ધૌશ્ચ જ્ઞાપનં સારસમ્પદઃ ।।

ગુરો પાદોદ્યુતં સમ્યક્ તસ્મૈ શ્રીગુરવે નમઃ ।। ૧૦ ।।

ભાવરૂપી સાગરનું શોષણ કરનારા, સારરૂપી સંપત્તિની જાણકારી આપનારા અને જેના શ્રીચરણ પખાવવાને યોગ્ય છે એવા શ્રીગુરુદેવને નમસ્કાર હો. ભાવરૂપી સાગરમાં તૃષ્ણાઓ, ઈચ્છાઓ, કામનાઓ, સંતાપો, મોહ-મમતાના વળગણા હોય છે. પરિણામે મનને શાંતિ નથી હોતી. અંજપો ચિત્તને શાંત થવા નથી દેતો. શ્રીગુરુદેવ તેનું જ શોષણ કરે છે. પરિણામે ઉપાધિઓમાંથી મુક્તિ મળે છે. આ બધું શ્રુતિઓનો સારની જાણકારીથી થાય છે, શ્રીગુરુદેવ જ આવી જાણકારી પ્રદાતા છે. માટે પૂજનીય શ્રીચરણનું જ શરણ સ્વીકારવું જોઈએ. ૧૦

નગુરોરાધિકં તત્ત્વ ન ગુરોરાધિકં તપઃ ॥

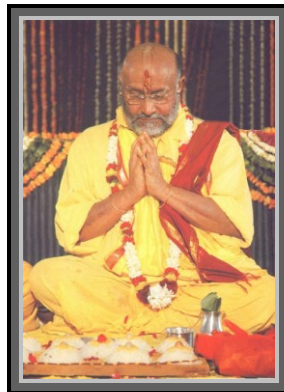
તત્ત્વજ્ઞાનત્ પરં નાસ્તિ તસ્મૈ શ્રીગુરવે નમઃ ॥ ૧૧ ॥

શ્રીગુરુદેવથી અધિક કોઈ તત્ત્વ નથી, કોઈ તપ નથી, જે ઉત્તમ તત્ત્વને જાણનારા અને જતાવનારા છે, એવા શ્રીગુરુદેવને નમસ્કાર હો. શ્રીગુરુદેવની શ્રેષ્ઠતા દર્શાવતો આ શ્લોક છે, તપ અને તત્ત્વ એક બીજાના પૂરક છે. તપથી તત્ત્વની અનુભૂતિ થાય છે. આમ પરમ તત્ત્વની ઝાંખી કરાવનારા શ્રીગુરુદેવ તત્ત્વ અને તપથી ઊંચેરા છે. ૧૧

મન્નાથ શ્રીજગન્નાથઃ મહાગુરુઃ શ્રીજગદ્ગુરુ ॥

મહાત્મા સર્વભૂતાત્મા તસ્મૈ શ્રીગુરવે નમઃ ॥ ૧૨ ॥

જે મનને નાથનારા છે, જગતને વશ કરનારા છે, સર્વ પ્રાણીઓના આત્માને તારનાર છે, એવાં જગતનાં શ્રીગુરુદેવને નમસ્કાર હો. મન ચંચળ છે, આવા મન ઉપર જગતને નાથનારા જગત્ગુરુ મનની ચંચળતાને સ્થિર કરનારા છે. જગતના સર્વ પ્રાણીઓની ચંચળતાને સ્થિર કરવાની શક્તિ એટલે શ્રીગુરુદેવ. ૧૨

॥ શ્રીગોકુલેશો જયતિ ॥

॥ શ્રીગુરુદેવાષ્ટકમ્ ॥

॥ અનુષ્ટુભ્ ॥

પુષ્ટિમાર્ગીયસર્વજ્ઞઃ કરુણારસપૂરિતઃ ॥

શ્રેષ્ઠઃ ફલપ્રદાતા ચ તસ્મૈ શ્રીગુરુવે નમઃ ॥ ૧ ॥

કૃપામાર્ગના સંપૂર્ણ રહસ્યને જાણકાર, કૃષ્ણારસથી ભરપૂર, સર્વોત્તમ, તથા ફલનું દાન કરનાર એવા શ્રીગુરુદેવને નમસ્કાર હો. ૧

દૈવીજીવસમુદ્ધર્તા આનંદમયવિગ્રહઃ ॥

ધ્યેયોઽસિ મે સદા સ્વામિન્ રસિકૈકશિરોમણિઃ ॥ ૨ ॥

દૈવી જીવોનો ઉદ્ધાર કરનાર, આનંદમય જેમનું શ્રીઅંગ છે, તેવા હે સ્વામી! આપ સદા મારે ધ્યાન કરવા યોગ્ય છો અને રસિક-ભગવદ્દરસજ્ઞ-પુરુષોમાં એક શિરોમણિ છો. ૨

પ્રતિબન્ધનિરાકર્તા પુષ્ટિજ્ઞાનપ્રદાયકઃ ॥

સર્વસિદ્ધાન્તવક્તા ચ દીનદુઃખાસહઃ પ્રભુઃ ॥ ૩ ॥

સર્વદોષપ્રહન્તા ચ સર્વાતીતસુખપ્રદઃ ॥

બુદ્ધિપ્રેરકભાવાત્મા નમામિ તમહંગુરુમ્ ॥ ૪ ॥

(ભક્તિમાર્ગના) પ્રતિબંધોને દૂર કરનાર, અનુગ્રહ માર્ગના જ્ઞાનનો પ્રકાશ કરનાર, સર્વ સિદ્ધાંતને કહેનાર, દીન જનોના દુઃખને ન સહી શકનાર, સમર્થ, સર્વદોષોનો નાશ કરનાર, સર્વોપરિ સુખનું દાન કરનાર, બુદ્ધિના પ્રેરક અને ભાવ-સ્વરૂપ જે છે તે શ્રીગુરુદેવને હું નમન કરું છું. ૩, ૪

સ્વરૂપજ્ઞાનશૂન્યસ્ય કૃપયા નિખિલાઘહત્ ॥

કાર્યમાત્રસમર્થાત્મન્ નિજનાથ નમો નમઃ ॥ ૫ ॥

સ્વરૂપના જ્ઞાનથી શૂન્ય-રહિત એવા સ્વકીય જનનાં સમગ્ર પાપોને જે કૃપાથી હરી રહ્યાં છે અને સર્વ કાર્યમાં સમર્થ-સ્વરૂપ, એવા હે પોતાના ભક્તોના નાથ ! આપને નમન હો, નમન હો. ૫

રસમગ્નો ભગ્નદુઃખઃ સર્વદાનવિલક્ષણઃ ॥

સર્વાંગસુન્દર વિભો રતિનાથવિમોહનઃ ॥ ૬ ॥

ભક્તિપ્રિયો ભાવગમ્યો રસજ્ઞો રસદાયકઃ ॥

અતિમાધુર્યનિચયો દુર્લભો ભાવબોધકઃ ॥ ૭ ॥

અનન્યધર્મદાતા ચ વ્યાભિચારનિવારકઃ ॥

શરણાગતસંત્રાતા કાલાદિનયનાશકઃ ॥ ૮ ॥

શ્રીવિઢુલપ્રાપ્તિકર્તા નિજદાસાવલમ્બકઃ ॥ ૮.૫ ॥

॥ ઇતિ શ્રીનિજદાસ(શ્રીહરિરાયચરણ)વિરચિતં શ્રીગુરુદેવાષ્ટકમ્ સમાપ્તમ્ ॥

ભગવદ્રસમાં નિમગ્ન, દુઃખને ભોગવનાર, સર્વદાન આપવામાં વિલક્ષણ પ્રકારવાળા, જેમનાં સર્વ શ્રીઅંગ સુંદર છે તેવા હે વિભો ! આપ કામદેવને પણ મોહ કરનાર ધો; ભક્તિ જેમને વહાલી છે, ભાવથી મેળવી શકાય તેવા રસને જાણનારા, રસનું દાન કરનાર, અત્યંત મધુરતાના સમૂહરૂપ, દુર્લભ ભાવને જણાવનારા, પ્રભુ વિના જેમાં બીજું નથી, તેવા શુદ્ધ ધર્મનું દાન કરનાર, વ્યાભિચારનો વિનાશકરનાર, શરણાગત જીવોના સારી રીતે રક્ષણહાર, કાલાદિના ભયનો નાશ કરનાર, શ્રીવિઢુલનાથજીના સ્વરૂપની પ્રાપ્તિ કરાવનાર અને પોતાના દાસોને એક અવલંબનરૂપી આપ શ્રીગુરુદેવ છો. ૬, ૭, ૮, ૮.૫

॥ આથી શ્રીનિજદાસ (શ્રીહરિરાયચરણ) દ્વારા વિરચિત શ્રીગુરુદેવાષ્ટકમ્ સંપૂર્ણ થયું ॥

સદાનન્દ-સ્વરૂપં તમ્ દેવકીનન્દનં નુમઃ ।